

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177

PODUREDNIŠTVO

34135 Trst, Vicoło d. Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 32.000

Letna inozemstvo Lir 50.000

Letna inozemstvo, USA dol. 35

Poštno čekovni račun: štev. 11234499

Leto XXXIX. - Štev. 30 (1959)

Gorica - četrtek, 23. julija 1987 - Trst

Posamezna številka Lir 700

Neprilično razmišljanje Srednjeevropsko vzdušje Kanalske doline

To svoje razmišljanje imenujem »neprilično«, ker ne spada v dni počitniškega razpoloženja, vendar naj bo zapisano, da se morda le kdo ob njem zamisli.

V torek 7. julija sem gledal po ljubljanski televiziji oddajo »Slovenci v zamejstvu«. Med drugimi je nastopil Marko Waltritsch, časnikar Primorskega dnevnika in gorški občinski svetovalec. Govoril je o Gorici in dejal, da je te dni Gorica zdrknila po številu prebivalstva pod 40 tisoč. Kot razlog za upadanje prebivalstva je omenil slabšanje gospodarskega stanja v občini ter padanje rojstev. Ta dejstva da se odražajo tudi pri slovenski narodni skupnosti, ker tudi ona upada po številu.

Kako je to upadanje resno, pričajo vplisi v slovenske šole. Ni še točne statistike, toda vse kaže, da bomo z novim šolskim letom znova izgubili razrede v vrhici, v osnovnih šolah in na nižji srednji šoli.

M.W. pripisuje upadanje rojstev slabemu gospodarskemu stanju. Vendar to ne bo držalo. Saj se prav gospodarsko dobro stoječe družine ustavijo pri enem ali dveh otrocih. Vzrok je zato drugače in sicer v sedanji laični kulturi, ki jo sv. oče imenuje »kultura smrti«.

Ko je bil referendum o splavu, so se tudi naši ljudje v večini izrekli za svobodni abortus. Sedaj žanjemo, kar je takrat večina posejala.

Neki dan sem pregledoval statistiko rojenih in umrlih v Trstu. Ne spomnim se točno, kateri dan, drži pa, da je stalo zapisano: rojenih 0, umrlih 16. Če bi navedli statistiko, koliko je bilo splavov, bi vedeli, zakaj ni bilo rojstev.

BESEDA SLOVENSKE ŠKOFJE

Ta »kultura smrti« je začela zaskrbjati že mnoge zagovornike prostovoljnega abortusa. Posebno je zaskrbljena Cerkev, tudi slovenska. Zato so slovenski škofje napisali in objavili posebno Izjavo, v kateri takole pišejo:

Spričo dejstva, da med Slovenci nenehno in vse bolj strmo upada število rojstev, se slovenski škofje v zavesti odgovornosti, ki izvira iz naše službe, z vso resnostjo obračamo na verne Slovence in na vso slovensko javnost.

Nekatera sredstva družbenega obveščanja nas ob statistiki opominjajo na vedno večje upadanje rojstev v Sloveniji. Tako je leta 1950 imela Slovenija 1.466.881 prebivalcev in 35.992 rojstev. Leta 1985 je živel v naši republiki 1.973.151 ljudi, rojstev pa je bilo le 25.933. Tudi v zadnjih letih se število rojstev še vedno manjša. V nekaj desetletjih bi to utegnilo imeti različne usodne posledice za naš narod. Podobno je z našimi rojaki v tujini.

Vzrokov za takšen razvoj je več in so zelo različni. Vseh tu ni mogoče posamično navajati niti podrobneje obravnavati. Gotovo je, da jim je treba posvetiti vso pozornost, jih čim natančneje določiti in zastaviti vse sile, da bi jih mogli odpraviti.

Vendar pa ne moremo mimo dvoje dejstev, ki sta tesno povezani s sedanjim stanjem. Prvič, javno mnenje na splošno ni naklonjeno številnim družinam; drugič, prekinitve nosečnosti, ki so etično popolnoma nesprejemljive, so pri nas zelo pogostne. To miselnost je treba spremeniti, če hočemo, da bodo zlasti mladi oblikovali novo razmerje do življenja.

S to javno besedo želimo opozoriti ne samo verne Slovence, temveč vse člane našega narodnega občestva, da vsi skupaj in vsak posameznik nosimo odgovornost za prihodnost. Verni kristjani bi se morali tega še bolj zavedati in si prizadevati za pošteno življenje, za telesno in duhovno, etično in socialno zdravje. Z drugačnim odnosom do življenja, do služenja življenju, posebno v zakonu in družini, pa moramo vsi, ne glede na prepričanje, bistveno prispevati k temu, da se ustavi usodno upadanje rojstev, ki se kaj lahko spremeni v pravo umiranje naroda. Posebno prosimo in spodbujamo starše, vzgojitelje in nosilce družbene odgovornosti, naj storijo vse, kar je v njihovi moči, da bo pot v prihodnost pot v življenje.

Naj tukaj izrečemo besedo zahvale in priznanja tistim družinam, ki so odprte za življenje. Njihova velikodušnost je močnejša od nenaklonjenosti okolja in gospodarskih težav. Zaradi takšnih družin smo preživeli v zgodovini; v njih je upanje za prihodnost.

Slovenski škofje podpiramo vsako pošteno vzgojno delo med mladimi, vsako prizadevanje za utrditev in razvoj zakonske skupnosti, spoštovanje in sprejemanje življenja ter velikodušno medsebojno pomoč. Zavračamo pa vsakršno neodgovorno pisanje in širjenje javnega mnenja, ki med ljudi seje malodušnost, življenjsko in npravno otopelost in beg pred osebno odgovornostjo, pa naj gre za nasilno prekinitev nosečnosti, nasprotovanje večjemu številu otrok ali za splošno izmikanje služenju življenja.

SAMOMOR

A je še druga oblika »kulture smrti« in to so samomorji. O tem pojavu na Slovenskem razpravlja Niko Grafenauer v Novi reviji št. 57. Nekaj podatkov iz te študije.

Statistični podatki iz leta 1978, ko je bila opravljena raziskava o samomoru na Slovenskem, kažejo, da je samomor med Slovenci v nenehnem porastu, saj je bil količnik leta 1983 na sto tisoč prebivalcev 31,3; po najnovejših podatkih Statističnega letopisa SRS 1985 pa že 36 na sto tisoč, kar pomeni, da sta si tega leta vzela življenje 702 Slovence; to je kar precej več, kot je med Slovenci prometnih nesreč s smrtnim izidom.

Avtor poseže nekoliko v preteklost in omenja, da je bilo pod staro Avstrijo približno 7 samomorov na sto tisoč prebivalcev na leto. Po prvi vojni, ko se je v Sloveniji začela močnejša industrializacija, je bilo v tridesetih letih že 19 samomorov na sto tisoč Slovencev. Hudo je to število naraslo v šestdesetih letih po zadnji vojni. V štiriletnem obdobju 1960-64 se povprečni količnik dvigne že na 26.

Se huje je, kar avtor ugotavlja nadalje. Leta 1978 je bilo največ samomorov storjenih med 50. in 70. letom starosti, medtem ko se povprečje v obdobju med 1973-1980 giblje že precej nižje in sicer med 40. in 49. letom starosti, kar pomeni, da narašča nagnjenost k samomoru med mlajšimi ljudmi. V tem pogledu je prav strahljiv podatek, da si je leta 1984 pri nas seglo po življenju kar 22 mladoletnikov med 10. in 19. letom starosti, kar v številu vseh samomorov iz tega leta predstavlja približno 3%; to je pa več, kot je bilo v tem času ubojev (19 primerov).

Niko Grafenauer v svoji študiji išče tudi vzroke za ta tragični pojav med Slovenci. Vidi jih veliko: odtujenost, osamljenost, alkohol, razne psihoze, ki so posledica industrializacije, prevelika delovna obremenjenost mater idr. Grafenauer razpravlja kot strokovnjak, kot znanstvenik. Zavoljo tega ne omenja moralnih vzrokov in ti so padec verskih in etičnih vrednot oz. z drugimi besedami »kultura smrti«.

Toda slovensko ljudstvo je preživelo tur-

Pod tem naslovom je katoliški tednik »La Vita Cattolica«, glasilo videmske nadškofije, objavil 4. julija v posebni prilogi vrsto člankov o življenju v Kanalski dolini. Ker gre tudi za slovenski živelj v tej dolini, ki je navzoč že od davnih stoletij, objavljamo povzetek teh člankov, saj bodo zanimali tudi naše bralce.

Dekan Attilio Della Marina poroča o slovesni maši na praznik sv. Petra in Pavla na Trbižu, ki so ji prisostvovali verniki župnij Trbiž-Kokovo, Rabelj, Bela peč, Zabnice, Ukve-Ovčja vas in Naborjet. Prvič sta bili odsotni župniji Lipalja ves in Pontafel, ki sta bili po zadnji ureditvi župnij priključeni Pontebbi in sta prešli pod dekanijo Možec (Moggio).

V svojem govoru je dekan poudaril, da se trbiška dekanija razlikuje od drugih videmske nadškofije zavoljo svoje etnične sestave, pa tudi posamezne župnije te dekanije so v tem različne. Ta narodna občestva naj bi povezovala ista vera, spoštujajo njihove značilnosti. Na Trbiškem narodnostne razlike ne ovirajo miroljubnega sožitja, iskrenega prijateljstva, plodovitega sodelovanja v vseh oblikah in izrazih družbenega življenja. Nasprotno! Prav zaradi svoje različnosti živi to ljudstvo v miru na območju, kjer se srečujejo tri velike evropske družine: latinska, germanska in slovanska; tu se zares diha evropsko vzdušje!

To občestvo ima svoje korenine v oglejski Cerкви, katere del je bila Kanalska dolina in pripadnost škofijskemu sedežu v Bambergu. Prav ta Cerkev je pokazala svojo solidarnost s Trbižem na ta način, da je velikodušno prispevala k obnovi trbiške farne cerkve, poškodovane po potresi leta 1976.

UKVE IN ZABNICE

O zgodovini teh dveh župnij piše župnik Mario Gariup, beneški Slovenec, doma iz Topolovega. V svojem prispevku bralcem pogumno pove, da živijo v Kanalski dolini Slovenci že od leta 650, da so se šele za njimi naselili Nemci, Benečani in Furlani. Slovenski jezik, ki se ga uporablja v cerkvi tako v Ukvah kot v Zabnicah, še vedno nima dostopa v šole, medtem ko se nemški, ker velja za imenitnega, že nekaj let uradno poučuje. In čeprav je vojašnica v Ukvah last krajevne cerkve, je ta ne more uporabljati za tečaje slovenskega jezika, za knjižnico, za razna srečanja, ker vojaška oblast kar ni zmožna postaviti lastnega poslopja.

»Že leta potrpežljivo čakamo,« se toži

ške vpade in ropanja ter znova naselilo vasi in mesta; preživelo je »črno smrt« ali kugo in znova napolnilo domove z otroki. Tudi sedanjo krizo bo preživelo. In zdi se, da so prvi razveseljivi znaki že tu, in ti so duhovna prenovitev slovenskega ljudstva, ki se razočarano nad obljubami marksizma znova vrača h krščanskim vrednotam.

K. HUMAR

g. Gariup. »Avstro-Ogrska, fašizem, nacizem in žal tudi sedanja republika, vsi so delali na to, da raznarodijo naše ljudi. Orpali so jih naše prvotne in pristne istovetnosti. In to je zločin zoper narod!«

O Ukvah je zapisal, da je za Zabnicami najstarejša župnija v Kanalski dolini. Omenja se že leta 1206. Skupaj z Ovčjo vasjo, ki ji je bila nedavno priključena, šteje kakih 600 duš. Do 1751 je cerkveno spadala pod oglejskega patriarha, civilno oblast pa so imeli bamberski škofje. Protestantizem je bil zatrt v župniji okrog leta 1600. Ne smemo se čuditi, da je sploh prodrl v Ukve, če pomislimo, da je leta 1556 od 190 župnij škofije Bamberg, kar 105 sprejelo Lutrov nauk. Tudi opat benediktinskega samostana v Podklostru (Arnoldstein) pri Beljaku je prešel v protestantizem.

Tako v Ukvah kot v Zabnicah so imeli dušni pastirji težko življenje. Bili so stalni predmet obrekovanj in ovadb domačinov na višjih mestih. Beljaški arhidiacon je te domačine označil za »zakrknjene naduteže«. Župnika Škarbina v Zabnicah (1867-1870) je neki pijan obstrežni zabodel, naščuvan od nemških nestrpnih v bogatašev, ker se je prizadeval za slovensko kulturo. In župnika češkega rodu Kučka (1911-1918) so nemški fanatiki opljuvali, nato pa ga naznanili, da je italijanski vo-hun, zaradi česar se je moral zagovarjati pred vojaškim sodiščem na Trbižu. Še po smrti mu niso dali miru in spremenili njegov priimek na nagrobniku v nemško obliko.

Župnik v Zabnicah p. Pij Zankar (1918-1923), frančiškan, je moral iti, ker so ga fašisti označili, da »dela politikov«. Njegov je klasični stavek na račun Zabničanov: »Slovenci ste, pa nečete biti, radi bi bili Nemci, pa ne smete, nečete biti Italijani, pa morate biti.« Tudi njegov naslednik Černjani (1923-1929) je bil odstranjen od fašistov, ker je branil slovenske pravice. Še bolj tragična usoda je zadela Rafka Premrla (1929-1939). Ker je skušal prepričati Zabničane, naj ne optirajo za Reich ter raje ostanejo na svoji zemlji, je moral oditi, kasneje pa je bil ovađen od nekaterih lastnih faranov in poslan v zloglasno taborišče Dachau.

In Gariup zaključuje: »To so zgodovinska dejstva. Nekateri bi jih radi pozabili v dobro neke harmonije v Kanalski dolini, a problemi ostajajo. Zgodovine se ne sme pozabiti, da spet ne pride do podobnih napak, čeprav bi prenekaterim bilo všeč, da zaradi »harmonije« kak kamenček ne razburka usmrajene stoječe vode.«

RABELJ IN NJEGOV RUDNIK

Bil je Simon Gregorčič, ki je ime kraja Rabelj s svojo pesnitvijo »Rabeljsko jezero« ponesel po širni slovenski zemlji. Po nekdanji Avstriji in kasneje Italiji pa je postal znan po svojem rudniku svinca. O tem piše Peter Tommasino, župnik v Rabelju od leta 1951, doma pa iz Subida nad Ahtnom v Beneški Sloveniji. Slovenščino zelo dobro obvlada.

Začetki rudnika segajo v leto 1700. Prva, ki je mislila na dušno oskrbo rudarjev, je bila velikodušna Anna Susanna Struchel von Donnesberg, ki je zapustila ustanovo za stanovanje duhovnika, kateri je bil pod nadzorstvom župnika v Trbižu. Leta 1912 je bila ustanovljena župnija. Dušni pastirji so bili Nemci, saj so bili tudi rudarji vsi nemškega pokolenja. To se je nadaljevalo tudi po letu 1918, ko je Rabelj prišel pod Italijo, vse do leta 1940, ko je prišlo zavoljo opcij, hotenih od nacistov in zaželenih od fašistov, do množičnega odhoda v Avstrijo. Župnik je ostal skoro brez ovčic in umrl leta 1950 v bolnišnici v Beljaku.

Po izselitvi nemško govorečih rudarjev je Rabelj doživel pravo zamenjavo krvi: prišle so družine iz Karnije, Reklaniške doline, Zeleznege kanala, pa tudi z Bovškega, od tam tudi mnogi, ki so zapustili svoje kraje iz ideoloških in gospodarskih razlogov. Tu so našli delo in mir.

Rudnik, last inž. Giovannija Nogara, je sprva zelo uspešno obratoval, po letu 1960 pa je prišlo do postopne krize, ki se nadaljuje. Najboljši delavci so si poiskali zaposlitve drugod, prebivalstvo je zdrknilo na 600 duš, zaposlenih je le še 200 rudarjev. »Zavoljo tega,« pravi g. Tommasino, »je vse občestvo nekako obubožalo. Ne smemo pozabiti: bodočnost kraja, tudi župnije, zavisí od rudnika.«

FUŽINE IN NABORJET

Fužine v dolini, ki veže Kranjsko goro na Gorenjskem s Trbižem, so obstajale že v času Rimljanov. Ze tedaj so bile tam topilnice (fužine) železne rude. Slovenci so kraju nadeli ime Bela peč, Nemci Weissenfels, kar pomeni isto. Do leta 1919 je Bela peč pripadala Kranjski in s tem ljubljanski škofiji, a prebivalstvo je bilo nemško. Opcija leta 1940 je tudi tu zamenjala naseljenca. Sedaj so v glavnem Furlani, ki so zaposleni v tovarni verig, katera je zelo moderno opremljena in svoje proizvode pošilja razen v Italijo še v ZR Nemčijo, Francijo in ZDA.

Fužine so znane tudi kot turističen kraj: v bližini sta Belopeški jezerci, narodni park, pozimi so na voljo odlična smučišča, iz kraja so možni razni vzponi, med njimi na Mangart (2763 m).

In še Naborjet! Italijani mu pravijo Malborghetto. Morda je prišlo ime iz »Bambergethu«, saj se kraj, ki je spadal pod bamberske škofje, omenja že leta 1106. Bil je tudi neke vrste utrdba, saj leži na poti iz Italije v Celovško kotlino. Tu je leta 1800 avstrijski general Hensel za nekaj časa zaustavil prodiranje Napoleonovih čet in končno padel s svojimi vo-jaki, na kar spominja spomenik umirajočega leva ob cesti.

Naborjet je imel do leta 1940 zgolj nemško prebivalstvo. Tudi tu so bile v preteklih stoletjih fužine. Župnijska cerkev, zelo lična v gotskem slogu, je posvečena Obiskanju Marije Device. Kraj je tudi sedež občine. Izgledi za bodočnost pa niso rožnati. Avtocesta je stekla po pobočju na drugi strani reke Bele, turizem živetari, kmetijstvo in živinoreja prav tako. Sedaj si domačini obetajo dela in zaslužka s postavitvijo drugega tira na železniški progi Videm-Beljak.

Po »La Vita Cattolica« priredil j. k.

Javno zborovanje vzhodnonemških katoličanov

Katoličani, ki živijo v vzhodnonemški državi, so imeli v Dresdenu tridnevno srečanje, zadnji dan, v nedeljo 12. julija pa so priredili mogočno liturgično slavo na prostem, ki se ga je udeležilo kar sto tisoč vernikov, čeprav se jih je pričakovalo le 60.000. Ves dogodek je bil namenjen za komunistično državo (izjemi sta Poljska in Jugoslavija) in mu je očitno botrovala namera, da vzhodnonemški režim izboljša svojo podobo na Zahodu, zlasti v ZR Nemčiji, od koder prejema neprestano gospodarsko pomoč.

Somaševanje je vodil škof Vzhodnega Berlina kardinal Meissner, ki je v pridigi dejal, da navzočnost tolikih vernikov zanika brezbožni značaj države, kot bi to hoteli sedanji oblastniki. Prisotne je spodbujal, naj vero spričujejo v svojem vsakdanjem življenju, na delu, v šoli, v prostem času. Nato je obtožil režim zapostavljanja vernih, katerim so nekatere službe in dejavnosti avtomatično zaprte. »Koliko zdravih sil ostane pri tem neizrabljenih, ki bi lahko s svojo izvedenostjo prispevale k dvigu države! Tako pa je bolj važna zvestoba režimu in njegovi ideologiji kot pa poklicna izvežbanost.«

Nato je prebral poslanico papeža Janeza Pavla II. V njej sv. oče vzpodbuja vzhodnonemške vernike, naj se ne pustijo ustrahovati ali zagreniti. Težave, izpovedovati vero v brezbožni državi, še ne smejo biti izgovor, da se vero zavrže.

Sv. oče na pokopališču Fortogna pri Longaronu 12. julija letos

OTROCI

»Otroci so zares najodličnejši dar zakona,« pravi koncil (CS 50,1). Zelja po otrocih je v človeku nagonska. Vendar je treba tudi to naravno željo po potomstvu vzgajati. Zavesti se je treba izjemnega, čudežnega daru: sposobni ste sodelovanja pri ustvarjanju novega človeka, otroka, ki je večnostno bitje. Vse drugo bo prešlo, le človek je večni!

Izjemna je Jezusova beseda staršem: »Kdor sprejme tega otroka..., mene sprejme« (Mk 9,48). Vsak prihod novega otroka v družino je nov prihod Kristusa, je poglobljanje njegove zakramentalne navzočnosti.

Kakšna skrivnost je vsak otrok! Je enkrat in neponovljiv. Sam Bog ga je hotel. Na neki način Bog zakonca potrebuje, kako šele otroci! Kakšen božanski občutek potrebnosti je lahko v očetu in materi!

Z rojstvom vsakega otroka prispevata tudi k rasti Cerkve. Številke govore, da sicer Cerkvi tako potrebni duhovni poklici največkrat prihajajo iz družin z več otroki.

Mladost in starost zakoncev potrebujeata raje več kot manj otrok. Večje število otrok redno starše dalj časa ohranja duševno mladostne. Mladi namreč vedno pomlajajo starejše. In njih starost bo verjetno lepša, ker je večja verjetnost, da bo kdo zanj imel več srca, ko bosta stara in onemogla. Vendar morata otroke rojevati zaradi njih samih, ne zaradi sebe.

Ali naši zakonci še ljubijo svoj slovenski narod? Majhen preizkus te ljubezni je tudi želja, da bi morda še kakšnemu otroku-Slovincu, Slovenki podarili življenje. Danes pa je vedno manj takih, ki bi to hoteli.

Tudi tako težka naloga, kot je vzgoja, bo lažja, če bosta pri tem oblikovanju otrok imela dobre sodelavce, otroke, bratce in sestrice, ki bodo nenehni spremljevalci drug drugemu. Vzgaaja namreč tisti, ki je z otroki.

Velika pomoč v želji, imeti morda še kakšnega otroka, so prav skupine zakonskih parov, ki se skupaj veselijo vsakega novega prihajajočega otroka. Obenem pa nikoli nikogar ne obsojajo, če iz kakršnih koli razlogov ne more imeti več otrok. Pravica in dolžnost odgovornega starševstva — imeti toliko otrok, kolikor jih po pameti in oblikovani vesti moreta in smeta imeti — seveda vedno ostaja.

Zahvaliti se je treba Bogu za izjemen dar otrok! In imeti čut za tiste, ki jih morda ne morejo imeti ter podpirati vse, ki bi jih radi imeli ali ki so pripravljeni raje roditi, kot pa otroka ubiti.

VITAL VIDER SJ

Oporečniški nadškof v Vatikanu

Francoski nadškof Marcel Lefebvre, danes star 82 let, se je kot toliko drugih udeleževal zasedanj zadnjega vatičanskega cerkvenega zbora in tudi podpisal njegove dokumente. Kasneje pa je ob raznih bogoslužnih pretiravanjih, do katerih je prišlo zlasti v Franciji, začel napadati sedanji obred sv. maše in zagovarjati prejšnjega iz 16. stol. v latinščini, ki ga je uzaknil papež sv. Pij V. (1566-1572). Tudi se je spotalnik ob izjavi o verski svobodi, o kolegiatnem (skupnem) vodstvu Cerkve in obsodil papeževa prizadevanja za zblizanje krščanskih Cerkv.

Leta 1969 je ustanovil »Duhovniško bratovščino sv. Pija X.« in ustanovil prvo bogoslovje, ki naj bi se ravnalo po njegovih pogledih v švicarskem kantonu Valois v kraju Ecône. Od tedaj je redno posvečeval svoje duhovnike, ki jih je bilo vedno več. Danes vodi že pet bogoslovnih semenišč z 260 gojenci: Ecône, Zaitzkofen (ZR Nemčija), Ridgefield (ZDA), Francisco Alvarez (Argentina) in Albano blizu Rima. Denarnih sredstev mu ne manjka, saj ga podpirajo številni bogati katoliški krogi. Tako je samo v Franciji odkupil deset opuščenih opatij.

Zaradi napadov na papeža Pavla VI. in na Apostolski sedež (ljubkovanje s prostozidariji, komunisti, pravoslavni, ideološko prešuštvo, odklon od prave vere in starih izročil, splošen odpad) je bil leta 1976 suspendiran (ne bi smel več oprav-

ljati bogoslužja), kar ga pa ni najmanj vznemirilo. Isto leto ga je v Castelgandolfo sprejel papež Pavel VI., a srečanje je ostalo brez sadov. 8. novembra 1978 ga je sprejel tudi sedanji papež, a je ostalo vse pri starem. Oktobra 1980 ga je prvič zaslišal prefekt Kongregacije za verski nauk kardinal Ratzinger, a tudi to pot je vse poteklo brez rezultata.

Te dni je prišel v Italijo na novo mašo svojega duhovnika Pier Paola Petruccija, sina predsednika hotelirjev v Riminiju. Ob tej priložnosti je izjavil, da je v teku šest mesecev ali najmanj enega leta odločen posvetiti nekaj novih škofov, če Apostolski sedež ne bo sprejel njegovih zahtev. To bi seveda pomenilo dokončni razhod z rimsko Cerkvijo in njegovo izključitev. Pa ga to ne skrbi. »Biti izključen iz Cerkve, ki ni več katoliška, zame ne pomeni nič.«

Vendar je upanje, da tega usodnega koraka ne bo storil. Na njegovo lastno prošnjo ga je v torek 14. julija v Vatikanu sprejel kardinal Ratzinger. Razgovor je trajal eno uro in dvajset minut. Ob odhodu je bilo izdano skupno poročilo, v katerem je rečeno, da je bil »razgovor iskren in odprt, govorilo pa se je o odnosu Bratovščine sv. Pija X. do Apostolskega sedeža«. Oporečniški nadškof je zapustil vatičanske zidove v luksuzni limuzini ves nasmejan.

Oproščeni vatičanski prelat

Milanski sodnik Antonio Pizzi je v zvezi z denarnim polomom banke Roberta Calvija, s katero je bila povezana tudi vatičanska banka, bolj znana pod imenom IOR (Istituto Opere Religiose - Ustanova za versko dejavnost) 20. februarja letos podpisal zaporni nalog za tri upravitelje te ustanove, češ da so skrivni igube ene milijarde 200 milijonov dolarjev. Ti upravitelji so nadškof Marcinkus, državljani ZDA, predsednik vatičanske banke, odvetnik Luigi Mennini, poverjeni upravitelj in Pellegrino De Stroebel, glavni računovodja. Na osnovi tega zapornega naloga so italijanske oblasti od Vatikana zahtevale izročitev teh obtoženih oseb, a vatičansko sodišče je 18. junija letos to zahtevo zavrnilo, češ da je Vatikan suverena država.

V petek 17. t. m. pa je javnost presenčila vest, da je kasacijsko sodišče v Milanu razveljavilo zaporni nalog milanskega sodnika, češ da je bil nezakonit. Utemeljitev te odločbe je napovedana za prihodnje dni.

Seveda pa to ne pomeni, da je Vatikan odločen zadevo zaključiti. Nasprotno, s tem, da je bila Apostolskemu sedežu priznana njegova neodvisnost, je še dalje pripravljen sodelovati z italijanskim sodstvom.

Cerkvena slovesnost v Nišu

Katoliška župnija Srca Jezusovega v Nišu (Srbija) je konec junija slovesno praznovala stoletnico katoliške cerkve, ki

jo je zgradil poljski benediktinec Wilibald Czock. V njej se radi zbirajo k maši hrvaški, albanski, slovenski in poljski verniki. Precej jih živi v mešanih zakonih, dobro pa se razumejo tudi s pravoslavni verniki.

Slovesno somaševanje je vodil bivši beograjski nadškof Alojzij Turk, somaševala sta tudi slovenska salezijanca in bivša župnika v Nišu Habič in Horvat, pri maši pa je bila tudi gostja iz Slovenije, provincialka šolskih sester s. Jožefa Medja. Njené sestre namreč pomagajo v župniji na pastoralnem in drugih področjih. Beograjski nadškof Perko se slovesnosti ni mogel udeležiti, zato je poslal pismeno čestitko.

Župnijo Srca Jezusovega je v njeni stoletni zgodovini vodilo več slovenskih duhovnikov.

Misijski prispevek japonske Cerkve

Po zadnjih podatkih naj bi konec januarja letos v misijonih delovalo 349 japonskih misijonarskih delavcev. Razkropljeni so po 47 državah. Število japonskih misijonarjev se je v zadnjih dveh letih povečalo za 86 oseb.

Od 349 misijonarjev in misijonark je 47 duhovnikov in redovnikov, 297 redovnic in pet laikov. Večina jih deluje v Srednji in Južni Ameriki, kar 119, 30 jih je na Filipinih, 24 pa v Južni Koreji. Zaposleni so tudi v 17 japonskih katoliških središčih. V Aziji so takšna središča v Hongkongu, Macau, Manili in Bangkoku.

OKNO V DANAŠNJI SVET

■ Kot že tolikokrat, je tudi letos postal alpski svet Italije žrtev naravne katastrofe, ki jo je konec preteklega tedna povzročilo obilno deževje. Prizadelo je zlasti območje pokrajine Sondrio. Dolina Valtellina, po kateri teče reka Adda, je doživela razdejanje, ki ga je težko popisati. Prekinjene so ceste, mostov ni več, povsod blato, kamenje in skrivenčeno drevje. Skupaj je bilo 20 mrtvih, samo v kraju Tàrtano 14. Na kraj nesreče je takoj prispel minister za civilno zaščito Zamberletti in dal prve odredbe, nato pa poročal ministrskemu predsedniku Fanfaniju. Na delu je 2.000 vojakov pri odstranjevanju ruševin in zaprek. Fanfanijeva hčerka Maria Pia, predsednica ženskega odbora italijanskega Rdečega križa je že obiskala bolnišnice v Sondriu, Leccu in Morbegnu, kjer se zdravijo ponesrečenci.

■ V silovitem neurju, ki je na polnoč zajelo letovišarski kraj Grand Bornand v Severni Savoiji, je narasli potok ne samo preplaval tamkajšnji kamping, ampak tudi odplaval nekaj desetlin rulot in šotorov. Pri tem je izgubilo življenje 23 oseb, preko deset pa jih pogrešajo.

■ Samozvano Russelovo sodišče, ki ima svoj sedež v Londonu, vodi pa ga Titov življenjepisec Vladimir Dedijer, je naslovilo pismo na avstrijskega kanclerja Vranitzkega s prošnjo, naj njegovim članom omogoči pogovor s predsednikom republike Waldheimom. V pismu pravi Dedijer, da je bil Waldheim po nedavno odkritih novih dokumentih med drugo svetovno vojno vpleten v zločine zoper človeštvo v Jugoslaviji, Grčiji in Albaniji. Waldheimov tajnik za tisk Gerold Christian je na to obtožbo odgovoril, da bo pismo romalo v koš, kajti nima smisla pogovarjati se s predsednikom nekega »zasebnega inozemskega združenja, ki je kot samozvani sodnik že izrekel svojo sodbo«. Istočasno je stekla med bivšimi avstrijskimi pripadniki nemške vojske akcija, da podpišejo izjavo, da so tudi oni kot Waldheim bili vpoklicani v nemško vojsko in storili svojo vojaško dolžnost. To izjavo naj bi poslali na veleposlaništvo ZDA na Dunaj s prošnjo, da severnoameriško pravosodno ministrstvo tudi nje kot Waldheima vpiše na seznam nezaželenih oseb.

■ Predčasne parlamentarne volitve na Portugalskem, na katerih so istočasno prvič volili za evropski parlament, so dale absolutno večino socialdemokratski stranki (ki pa je sredinsko-desničarsko usmerjena) ter jo vodi dinamični in mladostni Anibal Cavaco Silva, že do sedaj predsednik vlade. Njegova stranka je presegla 50 % in si od 250 poslanskih sedežev zagotovila 145 mest, za evropski parlament pa deset od 24. Drugi so socialisti s 57 poslanci in 22 % prejetih glasov (+1 %). Komunisti so si zagotovili 28 sedežev in prejeli 12 % glasov (−3 %) z ozirom na volitve leta 1985. Zelo so bili poraženi pristajač bivšega predsednika države generala Eanesa, ki je povzročil zadnji razpust parlamenta in vodi Stranko demokratične obnove. Vsekakor so zadnje volitve odpravile poslednje ostanke državne ureditve, ki so jo skušali uveljaviti levičarski častniki s svojim udarom leta 1974. Portugalska se je vrnila v polnem pomenu besede na pot zahodne demokracije.

■ Po 20 letih mučenj in ponižanj, ki jih je doživel sovjetski oporečnik Igor Ogurkov po ječah in kazenskih taboriščih, je v soboto 18. julija prispel na Dunaj in nadaljeval pot v Aix-en-Provence v Franciji, kjer se bo začasno nastanil. Ogurkov je leta 1964 v univerzitetnem okolju v Leningradu organiziral »Socialnokrščansko zvezo vseh Rusij«, ki naj bi iskala tretjo pot med komunizmom in kapitalizmom, delala na preobrazbi socialnih in gospodarskih struktur sedanje sovjetske družbe, naslanjajoč se na načela krščanske etike in osebne prenovne. Že po treh letih je sovjetska tajna policija to skupino odkrila in razbila. 1967 je bil Ogurkov obsojen na sedem let ječe, osem let kazenskega taborišča in še pet let pregnanstva. Torej polnih 20 let. Sedaj je končno mogel zapustiti svojo Rusijo-mučilnico. Solženicin ga je že svoj čas označil za »steber kulturnega, verskega in duhovnega odpora v Rusiji, enega največjih vidcev sedanje dobe«.

■ V zadnjih šestih tednih so se odnosi med Francijo in Iranom tako zelo zaostrili, da sta državi končno pretrgali diplomatske odnose. Povod tej napetosti je bila zahteva francoskega sodstva, da se zasliši iranskega državljana Wahida Gordžija, sina Homeinijevega osebnega zdravnika, ki naj bi bil sodeloval pri atentatih v Franciji preteklo leto. Mož se je zato zatekel na iransko veleposlaništvo v Pa-

rizu, zaradi česar je policija poslopje zastražila, isto pa so v odgovor storile iranske oblasti v Teheranu, ki so dale obkoliti francosko veleposlaništvo, tajnika tega poslanstva Paula Torrija pa obtožile kaznivih dejanj, zavoljo česar ga lahko zadene smrtna kazen, čeprav ga ščiti diplomatska nedotakljivost, ki pa za sedanje fanatike v Teheranu nič ne pomeni.

■ Človekoljubna mednarodna ustanova Amnesty International je pozvala libijskega voditelja Gadafiga, naj preneha s fizičnim likvidiranjem svojih političnih nasprotnikov v tujini. Povod temu pozivu je dal nedavni umor libijskega državljana Jusufa Hraybisa v Rimu, ki je pripadal Narodni fronti za osvoboditev Libije. Ta politika ubijanja, pravi izjava, se je pričela v marcu 1980 in je doslej terjala že 25 žrtev, ki so bile umorjene zlasti v Italiji, Vel. Britaniji in Grčiji, kar je v očitnem nasprotju z mednarodnimi določbami.

■ Vzhodnonemška republika je prva med socialističnimi državami odpravila smrtno kazen ter razglasila splošno amnestijo, ki bo stopila v veljavo 12. oktobra letos. Dsmrtne obsodbe bodo lahko znižane na 15 let ječe. So pa izključeni iz amnestije zločini zoper človeštvo, nacistični in vojni zločini, umor in vohunstvo. Pri tem se poraja vprašanje, ali bodo v amnestijo zapopadeni tudi politični zaporniki. Po mnenju zahodnonemških pravnikov zanje izgledi niso najboljši, kajti vključeni so pod oznako »vohunstvo«. Vsak neavtoriziran stik z inozemstvom, kej šele beg v tujino, je političen zločin, ki ima pečat vohunstva. Vsekakor je napoved amnestije v komunistični Nemčiji nekaj, kar vzbuja upanje. Mnogi jo vejože na obisk voditelja Vzhodne Nemčije Honeckerja v ZR Nemčiji prihodno jesen. In še nekaj se mnogi sprašujejo ob odpravi smrtne kazni: bo tudi preklican nalog obmejnim stražam, da streljajo v glavo na vsakogar, ki skuša nezakonito prestopiti mejo?

■ Po dvajsetih letih, ko je Sovjetska zveza leta 1967 pretrgala diplomatske stike z Izraelom, je te dni prišla v izraelsko prestolnico Tel Aviv sovjetska delegacija, ki naj bi uradno ugotovila imetje ruske pravoslavne Cerkve v judovski državi, dejansko pa se za tem obiskom skriva mnogo več: pripraviti mirovno konferenco o Blžnjem vzhodu, na kateri naj bi sodelovala tudi Moskva. Izraelci pa zahtevajo protiuslugo: Sovjetska zveza naj znova naveže diplomatske stike in odpravi omejitve za sovjetske Jude, ki želijo zapustiti Rusijo.

Craxi strelja na vse strani

Craxi, glavni tajnik PSI, je ostal zvest sam sebi: samovšečen, nadut, ohol, napadalen. To je znova dokazal z izjavami, ki jih je izrekel na zaključnem vsenarodnem zasedanju socialistične stranke. Izstrelil je puščice na levo in desno, zadev svoje stranke pa se je dotaknil le obrobno. Na vrsto so prišli praktično vsi, ki gredo Craxiju iz tega ali onega razloga na živce: sodniki, industrijci, komunisti, demokristjani in Cerkev.

Glede sodnikov je dejal, da se bo uprl vsakič, ko bo prišlo do nasilstva in krivic. In ker se vsakdo, ki je obsojen, zlasti če je iz socialističnih vrst, lahko čuti krivično prizadet, mu ne bo manjkalo priložnosti, da udari po sodnikih, zlasti zadnje čase, ko se je več vidnih socialistov zaradi nepoštenih manipulacij znašlo za zapah. Njega, je dejal, malo briga, če se je višji sodni svet izrekel zoper njegove obtožbe. Naj vedo ti ljudje, da se »bomo še dalje bavili s stanjem pravosodstva v Italiji in postavili tudi sodnike pred odgovornost«. Zapor je označil za psihološko mučenje ter obsodil pogoje aretacije.

Industrijce je pozval, naj namesto, da pridigajo strankam dosedanje večine, poskrbijo za gospodarski razvoj italijanskega Juga. Pri tem pa je prešel z molkom, da je imel sam slaba štiri leta, ko je bil na oblasti, priložnost kaj narediti za to območje.

Casopisom z veliko naklado je očital, da se noben od njih ni izrecno med volilno borbo izrekel za socialiste. Omejili so se zgolj na poročanje o nastopanju raznih strank in nič več, tako da bralec ni mogel priti na jasno, za kaj gre.

Komunistom je priporočil, naj se rešijo Berlinguerjeve dediščine. Bilo bi prav, da kakega svojih »svetnikov« degradirajo med »blažene«, kakšnega »blaženega« pa pošljejo iz nebes v pekel.

De Miti, glavnemu tajniku DC je dejal, da je eden tistih, čigar imena se ne spo-

Knjiga o armenskem rodumu

Na Dunaju je izšla dokumentirana knjiga o strahotnem zločinu, izvršenem v času prve svetovne vojne s strani Turkov nad armenskim ljudstvom. Avtor knjige je Bernd Münnich.

V njej so objavljeni dokazi in izjave prič tragedije, ki se je pripetila aprila 1915. Tedaj so se Avstro-Ogrska, Nemčija in Turčija kot zaveznice v prvi svetovni vojni domenile za izgon vseh v Turčiji živečih Armencev v sirsko puščavo. V smrt je odšlo 1,5 milijona ljudi, večinoma otroci in žena.

Zgodovinarica in znanstvena voditeljica Münchenskega Inštituta za armenska vprašanja Alice Marukhian je na tiskovni konferenci ob izidu knjige izjavila, da po svetu razkropljeni Armenci nikoli ne bodo mogli pozabiti srhljivega dogodka, ki še vedno ni pravilno osvetljen. Armenci pa vedno odločneje zahtevajo pravo pojasnilo, zakaj je do njega prišlo. Marukhianova je turško vlado pozvala, naj sodeluje v znanstvenih raziskavah armenskega pomora. Zgodovina zahteva pošten odgovor. Kot znano, v Turčiji raje molčijo o tem sramotnem zgodovinskem dejanju.

Žalosten obračun sandinistične revolucije

Pred osmimi leti, 20. julija 1979, je levičarsko sandinistično gibanje zrušilo diktatorski režim družine Somoza v Nikaragvi. Kmalu pa se je izkazalo, da je eno diktaturo nadomestila druga, kar je imelo za državo usodne posledice.

S krajšo slovesnostjo v kraju Matagalpa je sedanji režim hotel proslaviti svoj prihod na oblast, pri čemer je predsednik države Daniel Ortega z nenavadno odkritosrčnostjo prikazal sedanji neugodni položaj Nikaragve. Tako so v zadnjem letu zabeležili 1200 % inflacijo. Severnoameriški dolar velja uradno 70 córdobov, na črno pa devet tisoč. Letos bodo v obrambne namene porabili 46,3 % državnega proračuna. V šestih letih protisandinistične revolucije je umrlo 43.176 ljudi; samo letos je že bilo šest tisoč mrtvih. Dolgov se je nabralo za 6 milijard dolarjev, deviznih prihodkov, ki zavisijo zlasti od domačih izvoznih predmetov bombaža, kave, sladkorja in mesa je zmeraj manj. Sovjetska zveza je za 30 % zmanjšala dobavo surove nafte, ni pa tako storila z orožjem, ki ga pošilja. Tako so letos v prvem poletju v nikaragovskih pristaniščih raztovorili 15.900 ton vojaškega materiala, kar za 3.400 več kot lani.

minja, obenem pa demokristjane opozoril, naj ne ljubkujejo s komunisti.

Ko je govoril o volilnih uspehih, je prišla na vrsto tudi Cerkev. Opozoril jo je, da v prihodnje na bo smelo več priti do njenega vmešavanja v volilno kampanjo. Kot znano, so italijanski škofje pred volitvami vernike pozvali, naj gredo na volišča, volijo pa tako, da bodo imeli pred očmi osnovne vrednote krščanstva kot sta družina in obramba življenja. »Kaj takega,« je grmel Craxi, »se v letih devetdeset ne sme več ponoviti v državi z utrjeno demokracijo, kjer so svoboščine trdne, kjer se ni treba več braniti pred avtoritarnostjo (Cerkve) in tujci (papežem!), in v kateri so državljani že dovolj zreli za politične izbire, prav zato, ker so svobodni, ne pa neuke ovce.«

Seveda s strani Cerkve ta histerični Craxijev izpad ni ostal brez odgovora. »L'Osservatore Romano«, uradno glasilo Apostolskega sedeža, je Craxijeve besede označil za nasilne, fanatične, nespravljive. Njegov nastop je bil po stilu in vsebini grozeč in izzivalen. Toda naj ve, da se Cerkev ne bo nikdar pustila zvezati. Nihče Cerkvi nima pravice odvzeti dolžnosti, da vrši svoje dušnopastirsko poslanstvo.

Več Japoncev je katoličanov po svetu kot doma

Katoliška vera je na Japonskem zelo stara, saj sega v čase sv. Frančiška Ksaverija. Vendar je še vedno dokaj malo Japoncev, ki so krščeni v katoliški Cerkvi. Zanimivo pa je, da je zunaj domovine več katoliških Japoncev kot doma. Japonci so se pred desetletji zelo izseljevali; posebno v Latinski Ameriki jih je veliko, nad tri milijone. Med temi je 500 tisoč katoličanov, ki zanje skrbijo japonski duhovniki in redovnice, ki so povečini prišli iz domovine, ker je število poklicev na Japonskem visoko.

S papeževega letovanja v Cadoru

Postanek na gorski senožeti

Počitek pod mecesom

S palico v roki v družbi preprostih ljudi in ljubiteljev planin

+ inž. Milan Sosič

14. julija je v bolnišnici na Katinari umrl inž. Milan Sosič. Pokopali smo ga v petek 17. julija v družinski grobnici na Opčinah. Na ta pogreb je prišlo veliko ljudi, kakor k večji slovesnosti. Ob odprtem grobu sta se od njega poslovila dr. Zorko Harej v imenu Slovenske skupnosti in Karlo Guštin v imenu openske Hranilnice in posojilnice.

V cerkvi, kjer je bil krajši obred, mu je prisrčno pel domači cerkveni zbor sv. Jerneja. S prižnice-ambona se mu je zahvalil za njegovo ponajvečkrat boglonajsko delo za naše cerkve in cerkvene ustanove škofov vikar dr. Lojze Škerl. Župnik pa je izrekel v imenu celotne župnije in v svojem imenu sožalje ženi, otrokom, sorodnikom kakor tudi v imenu sobratov-duhovnikov, župnijskega sveta, katerega član je pokojni inženir vedno bil. Obenem je izrekel zahvalo Bogu in pokojniku.

Zaradi tega je prav, da se v nekaj vrsticah tudi zapiše to, česar ni mogoče povedati pri poslovnem obredu v cerkvi. Najprej to, da je pokojnik osebno zamilil obnovitev svoje domače župnijske cerkve. Pripravil je vse potrebne načrte. Saj je bil priznan strokovnjak v gradbeništvu. A obenem se je do potankosti spoznal na cerkveno umetnost. Upošteval je novosti pokoncilskih zahtev bogoslužnih prostorov. Pa tudi sam je rad bral božjo besedo pri slovesnostih v cerkvi. Še več: znal je svetovati glede priprave pridig. Pri tem ga je vodila poleg ljubezni do Boga velika ljubezen do človeka, upoštevajoč njegovo stvarnost. Bil je pri tem zdrav in trezen realist. Večkrat je preobrnil prvotni načrt kakega dela, da ga je nanovo preštudiral tako, da je lahko bolj neposredno nagovoril našega človeka.

Vedno je bil poln hvalečnosti do tistih duhovnikov, ki so mu nudili kruh kot lačnemu študentu v Novem mestu. To hvaležnost je raztegnil na vse z izostrenim čutom za potrebnega človeka. Mislim, da je prav zaradi tega čuta hvaležnosti znal zaobjeti v sebi toliko različnih dejavnosti: moža in očeta, vzgojitelja na naši šoli, gradbenika, kulturnega in političnega delavca, oficirja, karitativnega delavca in še marsikaj.

Poseben velik je bil v trpljenju, ki ga je dolgo prenašal, v veliki meri pa zadnji dve leti. Tožbe čez trpljenje ali čez kakega človeka ni bilo v njem. Moč za to pa je znal črpati v zakramentih, v molitvi in možati veri, vse do konca. Po trdem in vestnem delu, po lepšanju božjega hrama, tudi na rojstnih Opčinah, je hrepenel po lepoti in sreči slave, ki je skrita v Bogu. Ze močno utrujen je odločil za-

ključna dela v openski župnijski cerkvi na mlajša ramena Pavla Miliča.

Smrt inž. Sosiča pa ni le globoko užalostila njegovih najbližjih, temveč tudi številne prijatelje in znance ter širšo slovensko narodno skupnost. Inž. Milan Sosič je namreč bil zelo poznana osebnost med Slovenci na Tržaškem v vsem povojnem obdobju. Udeleževal se je na številnih področjih.

Kot gradbenik je po vojni obnavljal slovenske vasi, zgradil Dom šolskih sester pri Sv. Ivanu, cerkev pri Sv. Ani, Marijine domove pri Sv. Ivanu, v Rojanu in v ul. Risorta, Slomškov dom v Bazovici, Finžgarjev dom na Opčinah, sedež openske Hranilnice.

Ves povojni čas se je udeleževal v slovenskih političnih strankah in gibanjih. Na listah SSK in njenih predhodnih političnih skupin je kandidiral že od leta 1949. Bil je tudi izvoljen v tržaški pokrajinski svet in odbor. Dokler ni zaradi boleznih moral odstopiti, je bil predsednik krajevnega sosveta za Vzhodni Kras.

Inž. Sosič se je zavzelo ukvarjal tudi z gospodarsko problematiko. S pokojnim Josipom Podobnikom je nekaj let po vojni dal novega potrebnega zagona Hranilnici in posojilnici na Opčinah, kjer je bil več let podpredsednik in nato predsednik upravnega sveta. Več let je tudi poučeval matematiko na slovenskih srednjih in strokovnih šolah. Hvaležni smo Bogu, da nam je dal takega človeka.

Zeni in otrokom bo ta zavest dobrote in ljubezni moža odnosno očeta gotovo poplačala hudo preizkušnjo, ki so jo skupaj prestajali. Naj jim tudi lajša bolečino njegove odsotnosti. Pokojnemu inženirju pa naj bo Bog bogat plačnik!

Hvaležni župnik

Repentabor

Letošnja (trinajsta) kraška ohcet bo od 26. do 30. avgusta v Repnu. Poroka bo v repentaborski cerkvi v nedeljo 30. avgusta ob 10. uri. Poročila se bosta domaćin Paolo Purič in Anamarija Baša iz Barkevelj.

Družinska sreča

Pretekli teden se je v družini Iva Jevnikarja in Nadeje Maganja rodil drugorojenec Ivan ter se pridružil bratcu Petru. Čestitajo vsi domači in družinski prijatelji.

★
Bogati smo tedaj, če razdajamo; mirni smo tedaj, ko odpuščamo in pozabljamo žalitve; zadovoljni, ko nimamo želja.

Na obisku v koloniji Comeglians

Sobota, 18. julija

»Greš z mano v Comeglians obiskat naše otroke?« sem vprašal g. Andreja Sedeja. »Prav rad.« In sva šla.

V GEMONI

Spotoma sva se ustavila v Gemoni, saj moj sopotnik še ni videl obnovljenega mesta. Deževalo je. Kljub temu je Gemoni naredila močan vtis kraja, ki je vstal iz potresnih ruševin v novo, razgibano življenje. Hiše so obnovljene, kolikor mogoče po starem. Le nekatera poslopja niso v skladu z okolico (npr. sedež banke). Da bi ohranili videz starosti, so celo ulice pokrili s kamnitim tlakom in ne z asfaltom. Pred dvema letoma sem bil prav tako v Gemoni, toda hiše so bile še prazne, sedaj so trgovine odprte, kavarne postrežejo človeku, uradi delujejo. Gemoni je torej spet zaživel.

Predmet občudovanja je seveda stolnica. Zaradi deževnega vremena je bila notranjost temna, barvna okna niso blestela kot blestijo v soncu, vendar naredi stolnica vtis prave katedrale, kot bi bila sedaj zgrajena. Tudi pročelje je menda prav takšno kot je bilo pred potresom. Moraš se čuditi, kako so znali in mogli vse tako obnoviti.

V KOLONIJI

Polagoma je dež ponehal, z avtom sva nadaljevala pot proti Comegliansu. Toda pred vasjo Amaro je stala kolona in čakala na cesti: oblak se je utrgal in naplavine so zasule pot. Čakati je bilo treba, da je buldožer cesto očistil in promet se je počasi znova odvijal.

V Comeglians sva dospela ob uri kosila. V obecnici je bil živžav kot v panju. Planinski zrak zbudi apetit, igre ga povečajo in tako je kosilo dvakrat bolj tečno, ker je okusno in ker so otroci lačni.

Kosilo je bilo tudi za naju dva in pri mizi se razvije razgovor z vodstvom, tj. z učiteljsko Kostnapfom, ki je ravnatelj ter Hvaličem, ki je že vrsto let ekonom v koloniji, in Božom Rustjo, bogoslovem iz Kamenj na Vipavskem. Letos je namreč prišel v Comeglians za en teden tudi ta slovenski bogoslovec. Vodstvo je želelo imeti duhovno oskrbo otrok in ker ni bilo najti duhovnika, je povabilo bogoslovca.

»Božo, kako si se počutil med to našo "mularijo"?«

»Prav dobro. Ko ste me sem pripeljali, ste mi rekli: Božo, plavaj! In sem plaval, upam, da dovolj dobro.«

»Prav dobro,« sta potrdila oba odgovorna.

»Kaj si delal z otroki?«

»Menili smo se prav po domače. Otroci so bili zelo odkritosrčni in so zastavljali vsakovrstna vprašanja. Poleg tega sem zvečer, če je bilo deževno, kazal dia pozitive. Z g. Tonetom sva pripravljala pesmi za mašo in tudi za akademijo ob dnevu staršev, ki bo jutri (v nedeljo).«

»Toda z Andrejem sva prišla tudi zavoljo spovedi in maše. Si otroke kaj pripravil?«

»Seveda sem jih. Zbrali smo se po skupinah.«

Pri spovedi se je potem res poznalo, da so bili otroci pripravljeni. V koloniji je nad 50 otrok in osebja; približno polovica jih je opravila sv. spoved in šla k obhajilu.

Maša je bila v cerkvi v Comegliansu. Cerkev je stara in so jo po potresu obnovili, le freske čakajo na restavriranje. Maševal je g. Andrej po pravilu: Mladi za mlade. Med pridigo je preprosto, otrokom razumljivo razložil priliko o ljublji (plevelu) in pšenici. K maši je prišlo tudi ves pomožni osebje. Tako je prav, saj je kolonija v oskrbi Vincenciijeve konference v Trstu in Gorici. Med mašo so otroci peli in zorno odgovarjali. Čeprav zbrani iz Trsta, okoliških vasi in tudi z Goriškega so bili ena družina.

Po maši smo se morali posloviti; naslednji dan je bila nedelja in g. Božo je moral biti doma, ker so obhajali domači shod, midva z Andrejem pa sva imela svoje nedeljske obveznosti. Zato smo se poslovili z željo, da bi g. Božo našel čas za naše otroke tudi prihodnje poletne počitnice.

tržaške novice

Tabor narodnosti v Trstu

Od 9. do 12. julija je v Trstu bil vsakodnevni Tabor narodnosti, tj. srečanje mladitv predstavnikov manjšin, ki živijo v Sloveniji, in slovenskih manjšin izven matične domovine ter predstavnikov mladine iz Slovenije.

Tabor narodnosti, ki ga je letos organizirala Mladinska sekcija SSK, je lepa prilika, da se mladi med seboj srečujejo, spoznavajo in se seznanijo s problematiko drugih manjšin.

Obenem pa je Tabor narodnosti koristna pobuda tudi za vso širšo manjšinsko skupnost, med katero ta seminar poteka, saj ta ravno prek mladih gradi nove, sveže odnose z drugimi manjšinami in z matično domovino ter se s tem krepi in bogati.

Letošnji Tabor narodnosti se je uradno začel v četrtek 9. julija zvečer, ko sta udeleženci v Finžgarjevem domu na Opčinah pozdravila tajnik Mladinske sekcije Marjan Breclj in deželni tajnik SSK Ivo Jevnikar. Oba sta poudarila pomen te pobude in orisala stanje, v katerem se trenutno nahaja slovenska narodnostna skupnost v Italiji. Ze ta večer se je med udeleženci Tabora razvnela živahna razprava o problematiki Slovencev v Italiji, o ideji enotnega slovenskega kulturnega prostora, o problematiki mladih manjšincev.

Razgovor je bil dober uvod v petkov dopoldanski obisk nekaterih važnejših slovenskih ustanov. Tako so mladi udeleženci Tabora obiskali najprej slovensko radijsko postajo, kjer so jih sprejeli dr. Filibert Benedičič, dr. Drago Legiša in Jožko Gerdoč, nakar so si ogledali prostore Narodne in študijske knjižnice ter Tržaške knjižarne. Obisk Primorskega dnevnika je vodil glavni urednik Bogo Samsa, dopoldan pa se je zaključil s sprejemom na sedežu tržaške pokrajine, kjer je udeleženec seminarja pozdravil odbornik za kulturo dr. Zorko Harej.

Tudi popoldanska okrogla miza je bila namenjena sedanjemu utripu slovenske manjšine: o gospodarski problematiki je spregovoril dr. Marko Oblak, o političnem stanju dr. Peter Močnik, o kulturnem ustvarjanju pa Marko Tavčar.

V soboto je mlade zanimala tema enotnega slovenskega kulturnega prostora; uvodno razmišljanje pisatelja Borisa Pahorja je dalo vrsto vzgibov za živahno razpravo, ki je pokazala nenazadnje tudi to, da je enotni slovenski kulturni prostor ideja, ki mlade združuje in je odsev njihovih stremeljenj.

Glede sobotnega programa bi omenili še obisk na sedežu nabrežinske občine, kjer je udeleženec sprejel župan Bojan Brezigar in jim orisal problematiko te okoliške občine, pri čemer je mlade zanimalo predvsem narodnostno stanje, in ogled Lupinčeve kmetije v Praprotnu.

Nedeljski zaključni razgovori so pokazali, da je bila pobuda za Tabor narodnosti v Trstu več kot zgolj koristna. Zamejski utrip je segel mimo Ljubljane vse do Lendave v Prekmurju, tržaški zamejci pa so posredno spremljali najnovejšo dogodke, ki se tičejo mladih v Sloveniji. Udeleženci so enotno potrdili pravilnost smernic Tabora mladitv: vezi med njimi so se okrepile in že je bilo govora o prihodnjem srečanju.

Človek in trta

V četrtek 16. julija je bilo v prostorih Kraškega muzeja v Repnu (občina Repentabor) odprtje zanimive in dobro pripravljene razstave kmečkega orodja in drugih priprav v zvezi z gojenjem trte in vinogradništva naslovljeno pod naslovom »Človek in trta«. Razstavo je pripravila tržaška provinca v sodelovanju s Slovensko narodno in študijsko knjižnico v Trstu ter opensko Hranilnico in posojilnico, dejansko tezo priprave pa je nosilo odborništvo za kulturo, kateremu je pomagalo še odborništvo za kmetijstvo.

Na odprtju razstave so zato spregovorili predsednik pokrajine Dario Locchi, odbornik za kulturo dr. Zorko Harej in od-

bornik za kmetijstvo Marcello Cok.

Zamisel pobude ter njen širši kulturni in družbeni pomen je orisal v svojem govoru odbornik za kulturo dr. Harej v italijanščini in slovenščini. Poudaril je predvsem navezanost našega človeka na zemljo in njeno obdelovanje, ki se potem odraža v njegovi materialni in duhovni kulturi. Razstava »Človek in trta« je zato dopolnilo razstave o kmečki arhitekturi na Krasu z naslovom »Kamnita hiša« leta 1984 v Pomorski postaji, ki si jo je ogledalo na tisoče ljudi.

Ob tej priložnosti je tržaška pokrajina s pomočjo SNSK v Trstu in finančnim prispevkom openske Hranilnice in posojilnice izdala zbornik poljudnih sestavkov o predmetu razstave, ki so natisnjeni v slovenščini in italijanščini.

Razstava »Človek in trta« v Kraškem muzeju v Repnu bo odprta do polovice oktobra.

Odbornik Lokar (SSK) kritično o proračunu tržaške občine

V razpravo o proračunu tržaške občine je v petek 18. julija posegel svetovalec in odbornik SSK prof. Aleš Lokar. Sklicujoč se na programski dogovor iz lanskega leta, ki med drugim vsebuje obvezo odbora, da se bo pozitivno zavzemal za civilno in omikano sožitje med slovenskim in italijanskim prebivalstvom ter ustanovil urad za vprašanja kmetijstva, je prof. Lokar ugotovil, da odbor ni izpolnil teh dveh glavnih obvez, oziroma da so se nekateri njegovi vodilni člani vpletli v znano protimanjšinsko kampanjo med volitvami.

Zavoljo tega je njegova stranka Slovenska skupnost zahtevala temeljito razčiščenje v občinski koaliciji z odstopom odbora in župana ter izvolitvijo novega. Do pravega razčiščenja pa žal ni prišlo, ker župan od Liste za Trst ni hotel odstopiti skupno z odborniki. Zato je SSK prišla do zaključka, da njen predstavnik ne more več sedeti v občinskem odboru, ki ni pripravljen popraviti storjenih napak in kaj pozitivnega ukreniti v korist slovenske narodne skupnosti oz. vasi na kraškem predelu občine s pretežno slovenskim prebivalstvom. S tem v zvezi je navedel kar 18 zahtev.

Naj še povemo, da je župan Staffieri odvzel besedo prof. Lokarju, ko je ta svoj daljši poseg v italijanščini hotel povzeti v slovenščini. Izstop SSK iz občinskega odbora je po vsem tem upravičena politična posledica.

Zgodbe sv. pisma

»Ognjišče« v Kopru je izdalo novo slikanico sv. pisma Stare in Nove zaveze. Seveda ne gre za celotno besedilo, ampak za izbrane odlomke. Posebno knjige je v tem, da je zgodb 365, torej za vsak dan ena.

Naslov izvirnika je »The Children's Bible in 365 stories« - Otroška biblija v 365 zgodbah. Besedilo je oskrbel Mary Batchelor (prevod Tilke Sever), slike pa je priredil John Hayson. Na vsako drugo stran pride ena risba, zelo posrečena in primerna otrokovi domišljiji (pa tudi starejših oseb).

Sama avtorica Mary Batchelor pravi v predgovoru: »Izbrala sem najbolj zanimive in priljubljene zgodbe. Sveto pismo nam želi pokazati, kakšen je Bog, obenem pa nam kaže, kakšni smo mi sami. Ker se Bog ne spreminja, pa tudi človekova narava ostaja vedno enaka, je Sveto pismo vedno sodobno. V njem so odgovori na vsa vprašanja, ki jih ljudje vedno znova postavljajo: »Kakšen je Bog; zakaj je na svetu toliko trpljenja, žalosti in zla; čemu smrt; v čem je smisel življenja; ali je pomembno, kako živim?« In na koncu avtorica izrazi še željo: »Risanje in pisanje teh zgodb je ilustratorju Johnu Haysonu in meni prineslo veliko veselja in spodbud. Upava, da jih boste imeli tako radi, da si boste kmalu kupili sodoben prevod Sv. pisma in ga sami brali.«

Knjiga ima 416 strani velikega formata, je tiskana na trpežnem papirju, prva izdaja (nove bodo gotovo sledile) je izšla v 10.000 izvodih. Stane 9.000 Ndin, v lirah 20.000. Na voljo je v Gorici v Katoliški knjigarni, v Trstu pa pri Fortunatu. Je zelo primeren dar za otroke, mladino in odrasle. Toplo jo priporočamo, založbi »Ognjišče« pa se zahvaljujemo za ta dragoceni knjižni dar. - ak

V cerkvi sv. Jakoba v Trstu bo za praznik župnijskega zavetnika v soboto 25. julija ob 17. uri

SOMAŠEVANJE SLOVENSKEH DUHOVNIKOV

Slovesno bogoslužje bo vodil škofov vikar dr. Lojze Škerl. Slovensko pastoralno središče v Trstu vljudno vabi na slavlje vse slovenske vernike.

goriške novice

Zaključena pevska revija »C. A. Seghizzi«

Ob lepi udeležbi občinstva se je v soboto 18. julija zaključila XXVI. mednarodna pevska revija »C. A. Seghizzi«. Nagrade so bile podeljene v petek in soboto zvečer, v petek iz polifonskega petja, v soboto pa iz folklore.

Med mešanimi zbori v polifoniji so prednjačili madžarski pevci komornega zbora »Canticum« iz Szegeda. Dosegli so oceno 91,82. Drugo mesto si je osvojil zahodnonemški zbor »Studio vocale Karlsruhe«, tretje pa »Accademia Musicale Saveriana« iz Trsta. Konkurenca v tej skupini je bila močna, saj je nastopilo kar 14 zborov. Slovenski zbor iz Ljubljane »Akord 84« je zasedel 9. mesto s 84 točkami.

Med solističnimi vokalnimi skupinami je zmagal italijanski zbor »Gruppo Madrigalistico Fosco Corti« iz kraja Pieve Porto Morone pri Paviji. Ze omenjeni madžarski zbor »Canticum« iz Szegeda je bil tudi v tej zvrsti odličan, saj je zasedel drugo mesto. Prav tako se je dobro uveljavil zbor tržaških univerzitetnikov, ki je bil tretji.

Ni pa bila podeljena prva nagrada v tekmovalju zborov v moški oz. ženski sestavi. Najboljše so bile madžarske pevke zbora »Szilagyí Erzsébet« iz Budimpešte. Tretja nagrada je šla Švedinjam zbora »Brunsbokören« iz Göteborga, četrta pa pevkam beograjskega zbora »Polet«.

Tudi tekmovalje v dveh kategorijah narodnega in folklornega petja je potrdilo premoč zborov iz vzhodnoevropskih držav. Med moškimi oz. ženskimi zbori kot prejšnji večer prve nagrade niso podelili. Najboljši je pač bil Zbor slovaških učiteljev iz Trenčanskih Toplic (Česko-slovaška), ki je za nekaj točk prehitel zmagovalke v polifoniji madžarskega zbora »Szilagyí Erzsébet«, pevke zbora »Polet« pa so se tudi v narodni glasbi uvrstile na tretje mesto.

Med mešanimi zbori je prejel prvo nagrado »Jugendkammerchor« iz Plovdiva (Bolgarija). Sledita zbor iz Karlsruhe »Studio vocale« in »Bonner Kammerchor« iz Bonna, oba iz ZR Nemčije. Kot zelo zadovoljivo lahko smatramo peto mesto ljubljanskega zbora »Akord 84«.

V petek 17. julija dopoldne je bil na goriškem gradu tudi tradicionalni sprejem za predstavnike zborov, spremljevalce in člane mednarodne ocenjevalne komisije. Pozdravil je predsednik društva »Seghizzi« Giovanni Vezil, v imenu goriške občine pa odbornik Zucalli. Oba sta poudarila veliki pomen takih prireditev, saj utrjuje prijateljstvo med narodi, vsem gostom pa so bila izročena spomin-ska darila.

Obnovljen mednarodni prehod v Rožni dolini

1. junija letos so začasno zaprli mednarodni prehod v Rožni dolini in to zaradi obnovitvenih del na jugoslovanski strani. Ponovno so ga odprli v ponedeljek 20. julija v dopoldanskih urah s krajšo slovesnostjo, na kateri je imel govor namestnik tajnika za notranje zadeve SR Slovenije Branko Bračko. Navoč je bil tudi goriški župan Scarano. Ob zvokih novogoriške godbe so nato ponovno dvignili zapornice. Prvi je prek meje zapeljal proti Italiji Zagrebčan dr. Vitomir Sunjić.

Pri obnovi prehoda so Jugoslovani temeljito preuredili notranjost obmejnih uradov, namestili dve novi kabini in z novo asfaltno prevleko utrdili nekoliko razširjene štiri pasove.

Šolski uspehi

Tehnični zavod za trgovino »Ziga Zois« v Gorici. Maturo je uspešno opravilo 14 dijakov in sicer: Iztok Devetak (36/60), Gerardo Falcicchia 48, Boris Frandolic 39, Helena Humar 46, Marko Humar 60, Damijan Jarc 48, Igor Kobal 50, Kristina Kovac 52, Nives Lakovic 54, Ivan Laurencic 40, Jože Pacorini 38, Ljodje Poberaj 42, Helena Suligoi 40, Matej Terpin 44.

Naj dodamo, da je Marko Humar med letošnjimi slovenskimi goriškimi maturanti edini, ki je dosegel najvišjo oceno — šestdesetico.

Mature v Trstu

TRG. TEHN. ZAVOD »ZIGA ZOIS«
5.A razred. Izdelali so: Adriana Bandi (50/60), Paolo Busan (40), Alessandro Cok

(37), Carmen Crismancich (55), Andrej Granier (42), Edi Grilanc (55), Elena Gruden (40), Aleksij Kralj (42), Alessandro Leban (42), Caterina Marzetti (58), Tamara Pieri (42), Katja Pirc (60), David Pregarc (40), Cristina Rebula (40), Denis Salvi (48), Sonja Sedmak (48), Helena Sosič (52), Elizabeta Spetic (60), Walter Stanissa (50), Laura Valentino (46), Igor Vodopivec (45), Alberto Zenic (42), Milena Žerjal (48).

5.B razred. Izdelali so: Dario Blasina (42), Ivo Corva (48), Dimitrij Danieli (42), Elena Ferluga (42), Erika Garbini (50), Nadia Gherlani (42), Ingrid Gulic (56), Alessandro Kompare (53), Maximilian Kralj (36), Barbara Lokar (42), Sergio Lozej (45), Alessandro Oberdank (42), Walter Olenik (39), Vasilij Pecar (39), Tania Pertot (42), Maurizio Pettrosso (43), Andrea Pieri (38), Erika Puntar (52), Annamaria Savarin (46), Erica Sedmak (54), Natasa Smotlak (42), Maja Stoka (60), Marco Svagelj (42), Cristina Ukmar (48).

5. razred oddelka za geometre: Marco Bandelli (38), Marco Chemelli (39), Aleš Čok (36), Andrea Cossutta (38), Tatjana Kokorovec (42), Nevenka Marušič (50), Alfredo Oberdan (52), Emanuela Sacchi (38), Alessandra Skrinjar (54).

Iz Slovenije

Škof Lenič o zadnjih ljubljskih škofih

V nedeljo 12. jul. je ljublj. pomožni škof dr. Stanislav Lenič ob konsekraciji desetih slovenskih nadškofov in škofov opravil v ljubljanski stolnici zahvalno sveto mašo ob 50-letnici svojega mašniškega posvečenja. Ob tej priložnosti se je hotel zahvaliti tudi vsem zadnjim ljubljanskim škofom, ki so pustili pečat v njegovem življenju.

Na prvem mestu je omenil škofa Antona B. Jegliča, graditelja škofovih zavodov v Sentvidu. »Tisti dan, ko je on ležal na parah, sem jaz v sosednji hiši prejel mašniško posvečenje.« V duhovnika ga je posvetil škof Gregorij Rožman.

»Škof Rožman je položil svoje veliko-duhovniške roke na mojo glavo ter mi ob klicanju Svetega Duha podelil duhovniško službo. Zato mu dolgujem veliko zahvalo. Bil sem deležen njegove velike naklonjenosti. Imel sem tudi priložnost pet let v najhujših prelomnih časih naše zgodovine gledati v njega, ki je bil poln ljubezni do našega naroda, od blizu sem spremljal njegovo trpljenje in njegovo najboljšo voljo pomagati našemu narodu, da bi preživel. Jaz sem ga gledal od blizu, mnogi ga namreč gledajo od daleč, toda samo pogled od blizu je resnično objektivno pogled. Če gledamo od daleč, se vmes postavljajo različne meglice in ovire, pa ne vidimo več jasno, ne vidimo več objektivno.

Zahvaljujem se Bogu za našega velikega škofa Antona Vovka... Gledal sem tega velikega Slovenca, velikega škofa, kako je ljubil našo ljubljansko nadškofijo, kako se je zanjo boril in trpel, pa je moral tako mlad končati svoje življenje. Ostal mi je prelep vzor duhovnika škofa, ki se žrtvuje za svoje ljudstvo.

Nadškof Jože Pogačnik je bil tisti, ki me je poklical za svojega najozgega sodelavca... Vedel sem že prej za vse njegove velike talente, veliko izobrazbo, poznal sem ga kot velikega molivca, zato mi je ostal v svetlem spominu, posebno njegova svetniška smrt.

Tudi ti, dragi naš nadškof Šuštar, si me privzel kot zapuščeno po prejšnjem škofu, da bi bil tvoj sodelavec in ti pomagal pri vodstvu škofije. Rad sem to storil, dokler sem mogel. Hvala ti za tvoj zgled delavnosti, gorečnosti med nami...«

Dr. Anton Čepon, dekan ljubljanskega kapitlja, pa je o škofu zlatomašniku zapisal tole: »Izredno skromen in priljubljen med sošolci je hitro napredoval v modrosti in znanju. Zelo priden in zraven še talentiran je z veseljem in z lahkoto študiral. Bil je izvrsten pevec in njegov glas je že takrat odmeval kakor zvon... Še tole bi rad zapisal: »Kar je v zvoniku stolnice Codellijev zvon, to je na prižnici v stolnici zlatomašnik — škof Lenič. Romano Guardini je nekoč dejal: »Le tisti nekaj ve, ki je kaj trpel.« Naj ljubljant je bil osem let v zaporu in to več kot leto dni v samici... Pa vendar pravi, da ne gleda nazaj in da vsem vse odpušča.«

Novosti iz Barkoveli

Tudi barkovljansko soparno obnebe se kdaj razgiblje, kar je vredno beležiti. Tako so slovenski verniki v nedeljo 12. julija počastili 25-letnico mašništva prof. Giorgia Gianninija. Dasi je redni profesor na tržaški univerzi, se je dobro vključil v slovensko skupnost, da ga imajo kar za domačega. Večer za večerom mašuje za slovenske vernike, čeprav jih, na žalost, prihaja bolj malo. Že več let sodeluje v domačem pevskem zboru. Ker je velik ljubitelj gora, so mu slovenski verniki poklonili knjigo o gorah. Pri slovesni maši je učiteljica Vera Poljšak pripravila berila z razlago, jubilat pa je v nagovoru dejal, da njegovo prijateljstvo ne velja samo vernim, temveč tudi drugim, ki jih ni v cerkev, ker hoče biti prijatelj vsem.

Odkar je zaradi boleznih nadomestil g. Albin Germek, ga ob nedeljah nadomeščata škofov vikar dr. Ljodje Škerl in p. Rafael Slejko s Proseka. Velikodušno se v spovednici razdaja msgr. Degressi, ki se je dobro naučil našega jezika. Bog naj mu povrne! Župnik g. Elio pa bere v slovenščini z odlično izgovarjavo.

No, in ta župnik je v nedeljo 19. julija opravil poročni obred z mašo v slovenščini. Medtem ko je sonce v zenitu obilno obilovalo ljudi z znojem, pa so Amorjeve puščice pred oltarjem za vedno povezale dve duši: Danilota Pertota in Vero Crevatin. Kdo ne pozna neutrudnega, za vse pripravnega radijskega uslužbenca, iz zavodne Pertotove družine v Barkovljah, katerega mama je bila dolgoletna cerkvena pevka? Od študentovskih let član Radijskega odra, urednik kulturne rubrike Od Milj do Devina, nepogrešljivi odpravnik Mladike, vester poznavalec potreb za prireditve v Peterlinovi dvorani, ter hiter in razumen urejevalec vsakoletne Drage na Opčinah. Pa še nekoč odlični lektor nedeljskih beril in član cerkvenega zbora. Fantovska leta, preživeta v tako vsestranski intenzivni dejavnosti ne potrebujejo komentarja.

Ljubki nevesti Veri Crevatin je Bog naklonil moza, res klenega in pokončnega značaja. Tudi ona je iz dobre slovenske družine, članica skavtske organizacije, sodeluje tudi pri salezijskem cerkvenem petju. Poučuje pa petje na srednji šoli pri Sv. Jakobu in Sv. Ivanu v Trstu.

Polnoštevno so pevci obeh zborov ustvarili kar mistično vzdušje: pri orglah sta se vrstila prof. Zudin in Bembi. Peter Cvelbar je bral berila ter povezoval potek obreda. Župnik je novoporočencema predložil neizbežne razsežnosti zakonske skupnosti, za katero sta se obvezala. Le redko pa se pri takih obredih vidi tako lepo sodelovanje obeh partnerjev.

Po cerkvenem obredu sta se novoporočenca ustavila pred cerkvijo. V splošni razigranosti so se od vseh strani vsula voščila. Kolegi z Radia, prijatelji in znanci so seveda podoživljali lastna tovrstna doživljanja; vsi drugi pa smo se iskreno veselili sreče mladega para. Zakuska je potekala v društvenih prostorih barkovljanskega Doma v najlepši prisrčnosti.

Vse pogoje imata, da ustvarita dobro krščansko družino, kjer bo Bog imel častno mesto. V takem domu bi smel blesteti napis, ki ga vidimo na oboju pred oltarjem barkovljanske cerkve: Quam dilecta habitatio tua! - Kako prijetno je tvoje bivališče!

F. V.

Apostolski pronuncij v Sloveniji

Vatikanski pronuncij v Beogradu, nadškof Gabriel Montalvo, je v soboto, 11. julija, prispel v Ljubljano, kjer je bil gost nadškofa A. Šuštarja. V njegovem spremstvu je še isti dan obiskal več krajev v Sloveniji. V Novem mestu je pozdravil upokojenega beograjskega nadškofa Alojzija Turka ter kanonike novomeškega kapitlja. Za tem sta si nadškofa ogledala kartuzijo Pleterje, kjer sta ju sprejela sedanji prior p. Janez Hollenstein ter bivši prior Janez Drolc. Obiskala sta tudi Kostanjevico ter si ogledala razstavno zbirko umetnin. Grede v Ljubljano sta se ustavila še v Trebnjem, rojstni župniji nadškofa Šuštarja.

V nedeljo 12. julija dopoldan sta oba nadškofa vodila slovesnost na Planinski gori, kamor se je zgrnila velika množica romarjev. Soudelzba pri tem romanju je bila za gosta iz Beograda veliko presenečenje in globoko doživetje. V nedeljo popoldan se je še udeležil zlatomašnega slavlja škofa Stanislava Leniča v ljubljanski stolnici.

V ponedeljek dopoldan je nuncij Montalvo obiskal novo svetišče pri ljubljanskih Zalah, popoldne istega dne in v torku pa je bil gost mariborskih škofov Krambergerja in Smeja.

Brzjavka SSK poverjenemu predsedniku Gorii

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je v soboto 18. julija poslalo poverjenemu ministrskemu predsedniku Giovanniju Gorii brzjavko, s katero ga je želelo opozoriti na probleme slovenske manjšine v trenutku, ko pripravlja program svoje vlade. Brzjavko sta podpisala deželni predsednik SSK Marjan Terpin in tajnik Ivo Jevnikar. Glasi se:

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti vam izraža topla voščila za plodno delo. Pri tem pa vas želi opozoriti na nerešena vprašanja slovenske narodne manjšine. Predčasni razpust parlamenta je ponovno prekinil zakonodajni postopek za zakon o globalni zaščiti Slovencev v Italiji, povzročil pa je tudi to, da so ostala nerešena še nekatera nujna vprašanja. Upamo, da bodo vladni program in vaša dejanja končno ugodila pričakovanjem slovenske manjšine.

Deželni svet SSK o političnih volitvah

Na zasedanju 15. julija v Nabrežini je deželni svet SSK razpravljal o nedavnih parlamentarnih volitvah. Zasedanje je vodil predsednik Marjan Terpin.

Prisotni so se najprej spomnili zaslužnega predstavnika SSK inž. Milana Sosiča z Opčin, nato pa so obširno razpravljali o manjšinski listi in volilnih izidih med našimi ljudmi. Deželni svet SSK je v bistvu potrdil stališče o volitvah ki ga je izdelalo tajništvo. Pojasnjeni so bili vzroki za manjšinsko povezavo na volitvah kot pomisleki dela članstva, vendar ob poudarku, da je treba v stranki spoštovati pristojnosti, ki jih določajo pravila.

Poudarjena je bila nadalje želja, da se vsi nesporednosti razčistijo in premostijo. Zato sta tako deželni predsednik Marjan Terpin kot deželni podtajnik Miro Gradnik preklajala odstop, s katerim sta že maja izrazila nesoglasje z volilno izbiro večine v deželnem svetu SSK.

**PODPIRAJTE
»KATOLIŠKI GLAS«!
DARUJTE
V NJEGOV
TISKOVNI SKLAD!**

OBVESTILA

Tečaji 150 ur

31. julija zapade rok za vpis v tečaje 150 ur za odrasle, ki omogočajo tistim, ki jih uspešno zaključijo, dosego diplome nižje srednje šole. Brez te slednje pa, kot vemo, nihče ne more dobiti zaposlitve v javnih službah, če pa je že zaposlen, ne more na svojem mestu napredovati.

Odbornik za šolstvo na goriški pokrajini dr. M. Spacapan je v časopisih (Il Piccolo in Primorski dnevnik) dal objaviti oglas, ki je vabil k vpisovanju do 8. julija, medtem pa je goriški šolski skrbnik rok za vpis podaljšal do konca meseca. Da bo tudi letos lahko stekel slovenski tečaj 150 ur v prostorih srednje šole »Ivan Trinko« v Gorici je nujno potrebno, da se vpiše vsaj 15 kandidatov; zato vabimo vse zamudnike, da se čimprej zgledajo na tajništvo srednje šole »Trinko« ali pa v uradu za šolstvo pri goriški pokrajini.

Medtem je goriška pokrajina podelila slovenskemu tečaju 150 ur za šolsko leto 1986/87 prispevek v višini 500.000 lir za nakup didaktičnega materiala. Enak prispevek so dobili vsi drugi tečaji v italijanskem jeziku v goriški pokrajini (skupno 8 tečajev).

★

Poklicanost in poslanstvo laikov v Cerkv bi predmet tridnevne srečanja v Forni di Sopra od petka 28. do nedelje 30. avgusta. Srečanje organizira škofijsko vodstvo KA in je odprto vsem laičnim pastoralnim delavcem (kateheti, člani pastoralnih svetov, duhovniki, redovniki idr.). Vzdrževalnina znaša za vse dni 40.000 lir. Priglasiti se je treba na sedežu KA v Gorici, ul. Seminario 7, tel. 84582.

DAR OVI

Za popravilo cerkve v Ricmanjih: druž. Berdon v spomin sina in brata Viljema 40.000; Marcela Vatovec 20.000 lir.

Za cerkev na Sv. gori: N. N., Podgora 100.000 lir.

Za semenišče v Vipavi: usmiljeni brat Kajetan 50.000 lir.

Za novi tlak v cerkvi sv. Mihaela na Vrh: Pavla Zadnik-Grilj, Vrh (19) 100.000; N. N., Vrh 100.000; N. N., Vrh 50.000; Joško Černic, Vrh (24) 70.000; N. N. 50.000 lir.

Za slovenske misijonarje: N. N., Rupa 100.000 lir.

Za misljone: Marija Fabijan 50.000; Marija Markuža 100.000; N. N. 5.000 lir.

Sporod od 26. jul. do 1. avg. 1987

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slov. tiska v Italiji. 10.15 Mladinski oder: »Dvojne počitnice«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Radio Oddih. Poletni varieté. 14.10 Na počitnice. 15.00 Na obisku. 16.00 Glas harmonike. 17.00 Klasični album.

Ponedeljek: 8.10 Izbor literarnih srečanj. 9.00 Otroški kotichek: Ali jih poznaš? Okno v živalski svet. 10.10 Koncert RAI iz Milana. 12.00 Zapisniki s poti. 13.20 Vokalna skupina »I Paralipomeni di Pordenone« in zbor »I madrigalisti di Gorizia«. 16.00 Iz oddaj Tarasa Kermaunerja. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Klasični album. 18.00 Kmetijski tednik.

Torek: 8.10 Izbor iz razprav o slovenski kulturni stvarnosti. 10.10 Tržaški oktet, Mladinski zbor GM iz Trsta in mešani zbor Obala iz Kopra. 12.00 Pojdite z nami! 15.00 Mladi mladim. 16.00 O ljubezni v književnosti. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Klasični album. 18.00 M. Eminescu: »Lucifer«.

Sreda: 8.10 Izbor iz srečanj z ljubitelji knjige. 10.10 Simf. orkester RTV Ljubljana. 12.00 O življenju z narado. 13.20 Otroški zbor GM iz Trsta. 16.00 S poti po Afriki. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Klasični album. 18.00 Obrazi in utrinki iz slovenske proze.

Četrtek: 8.10 Izbor iz naših literarnih srečanj. 9.00 Otroški kotichek: »Kekčeve zgodbe«. 10.10 Simf. orkester Slov. filharmonije. 12.00 Na obisku. 16.00 Iz oddaj Tarasa Kermaunerja. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Klasični album. 18.00 Primorski emigranti od Soče do Mlade Soče, pričevanja o ljudeh in društvih.

Petek: 8.10 Izbor oddaj iz naše žive stvarnosti. 10.10 Mezzosopranistka Bernarda Fink, pianistka Blaženka Arnič. 12.00 Na počitnice! 13.20 PAZ V. Vodopivec iz Ljubljane ter Zgornjevjavski mešani zbor iz Podnanosa. 15.00 Iz filmskega sveta. 16.00 Razmišljanja ob slovenskih ljudskih pravljicah. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Klasični album. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 10.10 Simfonični orkester RTV Ljubljana. 12.00 Oddaja iz Kanalske doline. 16.00 Pesmi za poletni čas. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Klasični album. 18.00 Poletni varieté.

DAR OVI

Za Katoliški glas: usmiljeni brat Kajetan 50.000 lir.

Za popravilo cerkve v Sovodnjah: J. in M. Komjanc ob biserni maši g. Mirka Zorna 100.000 lir.

Družbenica N. N.: za Marijino družbo 60.000, za Katoliški glas 40.000 lir.

Virgil Bratina, Tržič: za Katoliški dom 500.000, za novo telovadnico v Gorici 200.000, za Katoliški glas 100.000, za Zavod sv. Družine 100.000, za slovenske misijonarje 100.000 (skupaj 1.000.000) lir.

Za obnovitev cerkve na Opčinah: Edka Križnič v spomin ravnatelja Andreja Čoka 50.000; Graziella Castellani-Stern v spomin na teto Albino Valencič 100.000; Malusa v spomin na moža 100.000; Marija, Janez in Metka ob osmi obletnici smrti mame Angele Kacin roj. Tušar 100.000; druž. Vidau v spomin inž. Milana Sosiča 50.000; Marjan Dolenc v spomin očeta Marija ob drugi obletnici smrti 50.000; žena Pepka in hči Nadja z družino ob drugi obletnici smrti moža in očeta Marija Dolenca 100.000; isti za popravilo orgel 50.000; cvetličarna Anice in Marčela Svaglja ob blagoslovu in odprtju lokala 100.000; Pepi in Tončka Gorkič v spomin na Milana Sosiča 50.000; razni 123.000 lir.

Za CPZ »Sv. Jernej« - Opčine: žena Pepka in hči Nadja z družino ob drugi obletnici smrti moža in očeta Marija Dolenca 50.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: mama Vera ob prerani izgubi dragega sina Julija Zupančiča 200.000; Zinka, Marta in Darko ob prvi obletnici smrti dragega brata in svaka Hilarija Požarja 100.000; MBC v spomin na Nika Černigoja 75.000 lir.

Za sklad M. Čuk, Opčine: družina Jevnikar v spomin inž. Milana Sosiča 50.000 lir; v isti namen Laura Abrami 50.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 18 % davka IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo